

Kommunstyrelsen

Primärt samverkansavtal avseende yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux på gymnasial nivå

Förslag till beslut

Kommunförvaltningen föreslår utbildningsutskottet föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. Ingå i primärt samverkansavtal avseende yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux tillsammans med övriga kommuner i Västernorrland
2. det primära samverkansavtalet ska följas upp avseende efterlevnad och ändamålsenlighet, för eventuell revidering, under våren 2027 och rapporteras till Västernorrlands skolpresidie senast juni 2027
3. Uppdra åt Verksamhetschefsnätverket att säkerställa att uppföljning genomförs enligt ovan

Ärendet i korthet

Ärendet

Ändringar i skollagen medför bland annat att kommuner ska samverka när utbildningar inom gymnasieskolan och komvux planeras, dimensioneras och erbjuds. Samverkan ska ske mellan minst tre kommuner och formaliseras via ett primärt samverkansavtal genom vilket deltagande kommuner bildar ett primärt samverkansområde för utbildningen.

Nu föreliggande ärende avser komvux på gymnasial nivå och föreslår att Västernorrland utgör primärt samverkansområde och att ett primärt samverkansavtal följaktligen upprättas mellan samtliga sju kommuner i Västernorrland.

Bakgrund

Mot bakgrund av regeringens proposition 2021/22:159 *Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning* har Skollagen förändrats i syfte att öka det tillgängliga utbudet av utbildning på gymnasial nivå, att underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt att förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Förändringarna i skollagen tillämpas första gången avseende utbildning som påbörjas 2025, och innebär bland annat att

- Arbetsmarknadens behov ska få betydelse för planering och dimensionering av utbildning på gymnasial nivå
- Varje kommun ska samverka med minst två andra kommuner genom ett *primärt samverkansavtal* avseende planering, dimensionering och erbjudande av utbildning, inom ett primärt samverkansområde för utbildningen.
- Inom det sk. primära samverkansområde som den sökande är hemmahörande i gäller så kallat frisök

- Så kallade *sekundära samverkansavtal* kan slutas med kommuner eller regioner utanför det primära samverkansområdet.
- Det primära samverkansavtalet ligger till grund för gemensam ansökan om statsbidrag yrkesvux

För komvux ska samverkansavtalet omfatta yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar på gymnasial nivå. Varje samverkande kommun ska erbjuda all sådan yrkesutbildning som anordnas av huvudmännen i det primära samverkansområdet.

Ekonomiska effekter av frisök kan i dagsläget inte besvaras tydligt. Här behövs olika tydliggöranden göras framgent: Prislister, gemensam ekonomi och hantering av statsbidragsansökan och -redovisning är några exempel.

Inom ramen för det primära samverkansavtalet/-området ska samtliga huvudmän informera om och marknadsföra hela det utbud som erbjuds inom området. Detta kan både medföra ökade kostnader i och med ett större utbud att marknadsföra, och lägre kostnader via förbättrade förutsättningar att fylla samtliga utbildningsplatser.

Ärendets tidigare handläggning

Inom ramen för det länsgemensamma Verksamhetschefsnätverket har en arbetsgrupp utrett och tydliggjort förutsättningar för primära samverkansavtal i linje med förändringarna i skollagen.

Arbetsgruppen konstaterar i sitt förslag att kommunerna behöver enas om hur det primära samverkansområdet/de primära samverkansområdena ska se ut och på vilken nivå samverkan ska ske.

I samband med "Avstämningsmöte om avsiktsförklaring fördjupad samverkan mellan komvux i Västernorrland" 2023-12-15 uppdrog samtliga nämndsordföranden i länets kommuner till respektive skolchefer att ta fram ett gemensamt förslag till primärt samverkansområde/samverkansområden för vilket ett/flera primära samverkansavtal ska upprättas.

Förvaltningens övervägande

Skolchefernas/verksamhetschefsnätverkets diskussioner har resulterat i att ett primärt samverkansavtal föreslås slutas för samtliga sju kommuner i länet. Därmed utgör Västernorrland primärt samverkansområde, med gemensam planering, dimensionering och erbjudande av utbildning, samt med frisök inom området för dess invånare.

I syfte att säkerställa att förändringen ger den effekt, i form av förbättrad kompetensförsörjning som ändringarna i Skollagen syftar till, bör det primära samverkansavtalet följas upp och utvärderas. Detta avseende efterlevnad och ändamålsenlighet, för eventuell revidering, under våren 2027 och rapporteras till presidiet senast juni 2027. Verksamhetschefsnätverket ansvarar för att denna uppföljning och utvärdering genomförs.

Verksamhetschefsnätverket föreslås också ansvara för att i god tid – gärna under april månad men senast i juni 2024 ta fram ett primärt samverkansavtal för Västernorrlands kommuner inklusive en tidplan för utvecklad samverkan i enlighet med samverkanstrappan dels inför verkställighet i januari 2025, dels på längre sikt.

Förslag till uppföljning av det primära samverkansavtalet

I syfte att säkerställa att förändringen ger den effekt i form av förbättrad kompetensförsörjning som ändringarna i Skollagen syftar till bör det primära samverkansavtalet följas upp och utvärderas avseende efterlevnad och ändamålsenlighet, för eventuell revidering, under våren 2027 och rapporteras till presidiet senast juni 2027. Verksamhetschefsnätverket ansvarar för att denna uppföljning och utvärdering genomförs.

Ånge kommuns vision

Vi är en plats för alla, med närhet till natur och gemenskap. Här ger näring och engagemang kraft till en levande bygd.

Fokusområde Hållbar vardag

Förslaget innebär per automatik frisök för områdets invånare varför respektive hemkommun framgent inte kommer att kunna avböja studier på annan ort genom att avslå interkommunal ersättning.

Fokusområde Hållbar hälsa

Har ingen bäring på detta fokusområde

Fokusområde Hållbar gemenskap

Har ingen bäring på detta fokusområde

Fokusområde Hållbar kompetens

Ärendet är direkt kopplat till de ändringar i skollagen som genomförts mot bakgrund av regeringens proposition 2021/22:159 *Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning*. Förändringarna, som redan trätt i kraft och tillämpas första gången avseende utbildning som påbörjas 2025, syftar till att öka det tillgängliga utbudet av utbildning på gymnasial nivå, att underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt att förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Ett gemensamt regionalt utbildningsutbud med god matchning i relation till arbetsmarknadens behov kan förväntas ha positiv effekt på invånarnas etablering på arbetsmarknaden.

Fokusområde Hållbar natur

Har ingen bäring på detta fokusområde